

leper archief

Archiefcollectie

Archieven

Het stadsarchief bewaart in de eerste plaats de archiefstukken die voortvloeien uit de taken of werkprocessen van de stad en het OCMW van leper (en hun voorgangers).

In tweede instantie bewaart het stadsarchief leper de archieven van andere overheidsinstellingen zoals de kasselrij, kerkfabrieken en arrondissementscommissariaten.

Ten derde worden archieven – zo ver zij in het collectieprofiel passen – in bewaring gedeponerd of geschonken aan het stadsarchief. Dit omvat het verenigingsarchief, bedrijfsarchief, familiearchief, privéarchief, collecties, enz.

Publiekrechtelijke archieven

Archieven van de stad leper en deelgemeenten

Het bewaarde archief van de lokale overheden van leper en zijn deelgemeenten bestaat voornamelijk uit stukken van na Wereldoorlog I. Toch zijn er nog enkele bestanden te consulteren in het stadsarchief, voornamelijk uit de gemeenten Brielen, Elverdinge en Vlamertinge. In [dit overzicht](#) vind je meer informatie over wat er bewaard is en welke andere fondsen een aanvulling zijn op het oud gemeentearchief.

Van tijdens en na de Eerste Wereldoorlog zijn er meer bronnen van de stad en de gemeenten raadpleegbaar. Interessant zijn ook de archieven van het 'comité provisoire', dat tijdens de oorlog opgericht werd om de belangen van de stad en de inwoners te behartigen. Daarnaast zijn er bouwplannen voorhanden die kaders binnen de heropbouw van de verwoeste stad. Een overzicht van de archieven vind je [hier](#). Meer informatie en nadere toegangen zijn beschikbaar in de leeszaal.

Archief van de Kasselrij leper

De kasselrijen als instellingen ontstonden in de 11e eeuw en groeiden uit tot een regionale overheidsinstelling met administratieve financiële en rechterlijke bevoegdheden. Van 1678 tot 1713 behoorde de kasselrij leper tot Frankrijk. Daarna keerde ze terug naar de Zuidelijke Nederlanden als de aparte bestuurlijke entiteit WestFlandre of Pays Rétrocédés met leper als hoofdzetel. De kasselrij werd opgeheven in 1795.

De kasselrij bevat grosso modo de volgende (huidige) gemeenten: Boezinge, Beselare, Bikschote, Brielen, Komen, Deûlémont, Dikkebus, Frélinghien, Geluveld, Gits, Hollebeke, Hooglede, Houthem, Langemark, Ledegem, Mesen, Moorslede, Oekene, Oostnieuwkerke, Passendale, Rumbek, Sint-Jan, Staden, Voormezele, Westrozebeke,

Wijtschate, Zandvoorde, Zillebeke, Zonnebeke.

Het [archief van de kasselrij](#) is door het Rijksarchief Brugge aan het Stadsarchief in bewaring gegeven. Dit archief is onderverdeeld in verschillende archiefblokken. Een van de eerste inventarisaties waren de bruine pakken. Deze archiefblokken (bruine pakken nieuwe reeks, bruine pakken zonder nummer, bruine pakken en rolls,) zijn ondertussen geïntegreerd in de 6e reeks. De reeksen zijn het resultaat van inventarisaties in het Rijksarchief.

Archieven van het OCMW en zijn rechtsvoorgangers

Het stadsarchief bewaart de archieven van de godshuizen sinds de 14^e eeuw, het archief van de Commissie Burgerlijke Godshuizen & Burelen van Weldadigheid (1796-1925), het archief van de Commissie van Openbare Onderstand (COO, 1925-1976) en het archief van het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW, vanaf 1976). Het [overzicht](#) biedt meer informatie over de inhoud van de archieven, nadere toegangen zijn beschikbaar in het stadsarchief.

[Archieven van de kerkfabrieken en parochies](#)

Private archieven

Naast overheidsarchieven van rechtspersonen op het grondgebied Ieper, verwerft het stadsarchief ook private archieven van verenigingen, bedrijven, personen en families die van belang zijn voor de geschiedenis van de stad en de regio. Zo bewaart het archief verschillende fondsen van culturele verenigingen, zoals de Last Post Association, maar ook van fotografen die de sfeer en de omgeving van de stad op beeld hebben vastgelegd, zoals Julien Anthony, Hector Dehaeck en Gilbert Bossaert. Enkele fondsen bieden informatie over het leven en bestuur in Ieper voor Wereldoorlog I. De inhoud van de toegankelijke, private archieven is in [dit overzicht](#) te raadplegen.